

คำสั่งคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
สาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย
ที่ สค ๐๓๐/๒๕๖๒

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)
เกี่ยวกับบัญชีเงินฝากลูกหนี้ตามคำพิพากษา

ผู้อุทธรณ์ : นาง ก.
หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบ : ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)

อุทธรณ์เรื่องนี้ได้ความว่า นาง ก. ผู้อุทธรณ์ มีหนังสือลงวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๖๒ ถึงธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) แจ้งว่า คณะกรรมการการเลือกตั้งได้มอบอำนาจให้ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่นเป็นโจทก์ฟ้องนาย ข. หรือค. เป็นจำเลยต่อศาลจังหวัดขอนแก่น เพื่อให้ชดเชยค่าเสียหายในการจัดการเลือกตั้งใหม่ ซึ่งศาลจังหวัดขอนแก่นได้มีคำพิพากษาให้จำเลยชำระเงินจำนวน ๘๓๑,๓๐๙.๖๒ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของเงินต้นจำนวน ๖๔๑,๓๖๘.๖๕ นับถัดจากวันฟ้อง (ฟ้องวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๕๑) เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ ทั้งให้จำเลยชำระค่าฤชาธรรมเนียมแทนโจทก์ โดยกำหนดค่าทนายความ ๖,๐๐๐ บาท สำหรับค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดีให้เป็นพับ ต่อมานาย ข. หรือค. ได้เปลี่ยนชื่อตัวเป็น ง. ในการนี้ผู้อุทธรณ์ ซึ่งมีอำนาจบังคับคดีตามคำพิพากษา จึงขอทราบชื่อนาย ข. หรือค. หรือ ง. มีเงินฝากอยู่ในบัญชีธนาคารของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) หรือไม่ หากมีเป็นบัญชีหมายเลขใด

ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) มีหนังสือ ที่ กปท. ๖๖๒๕/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๖๒ แจ้งผู้อุทธรณ์ว่า เนื่องจากธนาคารมีฐานะเป็นรัฐวิสาหกิจและอยู่ภายใต้บังคับของพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งบัญญัติห้ามเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลของลูกค้า เว้นแต่จะได้รับความยินยอมจากผู้เป็นเจ้าของข้อมูลก่อน หรือเป็นการเปิดเผยข้อมูลแก่หน่วยงานผู้มีอำนาจตามกฎหมาย ประกอบกับได้มีพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๑ บัญญัติความรับผิดชอบที่พนักงานของธนาคารได้เปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลโดยไม่ได้รับความยินยอมจากเจ้าของข้อมูลให้ต้องรับโทษทางอาญาด้วย หากฝ่าฝืนธนาคารอาจถูกเจ้าของข้อมูลร้องเรียนต่อธนาคารแห่งประเทศไทย หรือถูกฟ้องร้องดำเนินคดีได้ ดังนั้น หากท่านมีอำนาจตามกฎหมายใดในการเรียกหรือขอให้ธนาคารกรุงไทยฯ เปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลแล้ว ขอได้โปรดมีคำสั่งเป็นหนังสือมายังธนาคารกรุงไทยฯ โดยระบุรายละเอียดมาตรา และกฎหมายที่ให้อำนาจดังกล่าวเพื่อธนาคารกรุงไทยฯ จะได้ใช้อ้างอิงแก่เจ้าของข้อมูลในกรณีที่ถูกร้องเรียนและถือปฏิบัติต่อไป

คำสั่ง ที่ สค ๐๓๐/๒๕๖๒

ผู้อุทธรณ์มีหนังสือลงวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๒ ถึงประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ อุทธรณ์คำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ดังกล่าว

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายได้พิจารณาคำอุทธรณ์ และเอกสารที่เกี่ยวข้องแล้ว ข้อเท็จจริงสรุปความได้ว่า ผู้อุทธรณ์ดำรงตำแหน่ง - โดยเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการการเลือกตั้งให้เป็นโจทก์ฟ้องคดีต่อศาลจังหวัดขอนแก่นเพื่อเรียกให้ผู้กระทำการฝ่าฝืนมาตรา ๕๖ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕ หรือผู้ที่ถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการจัดการเลือกตั้งใหม่ และให้มีอำนาจดำเนินการบังคับคดีให้เป็นไปตามคำพิพากษาของศาลได้จนเสร็จการ โดยศาลจังหวัดขอนแก่นได้มีคำพิพากษาให้นาย ข. หรือค. จำเลยในคดีดังกล่าว ชำระเงินพร้อมดอกเบี้ยแก่โจทก์ต่อมานาย ข. หรือค. ได้เปลี่ยนชื่อตัวเป็น ง. ผู้อุทธรณ์ในฐานะโจทก์ซึ่งมีอำนาจบังคับคดีตามคำพิพากษา จึงมีหนังสือถึงธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ขอทราบชื่อนาย ข. หรือค. หรือง. มีเงินฝากอยู่ในบัญชีธนาคารของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) หรือไม่ หากมีเป็นบัญชีหมายเลขใด แต่ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ปฏิเสธการเปิดเผยโดยให้เหตุผลว่า เนื่องจากธนาคารมีฐานะเป็นรัฐวิสาหกิจและอยู่ภายใต้บังคับของพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งบัญญัติห้ามเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลของลูกค้า เว้นแต่จะได้รับความยินยอมจากผู้เป็นเจ้าของข้อมูลก่อน หรือเป็นการเปิดเผยข้อมูลแก่หน่วยงานผู้มีอำนาจตามกฎหมาย ประกอบกับได้มีพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๑ บัญญัติความรับผิดชอบที่พนักงานของธนาคารได้เปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลโดยไม่ได้รับความยินยอมจากเจ้าของข้อมูลให้ต้องรับโทษทางอาญาด้วย หากฝ่าฝืนธนาคารอาจถูกเจ้าของข้อมูลร้องเรียนต่อธนาคารแห่งประเทศไทย หรือถูกฟ้องร้องดำเนินคดีได้ ดังนั้น หากผู้อุทธรณ์มีอำนาจตามกฎหมายใด ในการเรียกหรือขอให้ธนาคารกรุงไทยฯ เปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลแล้ว ขอได้โปรดมีคำสั่งเป็นหนังสือมายังธนาคารกรุงไทยฯ โดยระบุรายละเอียดมาตรา และกฎหมายที่ให้อำนาจดังกล่าว เพื่อธนาคารกรุงไทยฯ จะได้ใช้อ้างอิงแก่เจ้าของข้อมูลในกรณีที่ถูกร้องเรียนและถือปฏิบัติต่อไป ผู้อุทธรณ์จึงอุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ดังกล่าว

ในชั้นพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)มีหนังสือที่ กปท ๘๓๘๖/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๒ ถึงคณะกรรมการวินิจฉัยฯ ส่งข้อมูลข่าวสารมาเพื่อประกอบการพิจารณาและชี้แจงสรุปความได้ว่า ข้อมูลข่าวสารที่ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ปฏิเสธการเปิดเผยคือ ข้อมูลบัญชีเงินฝากของลูกค้าหนี้ตามคำพิพากษา ซึ่งเป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล การเปิดเผยจะเป็นการรุกรานสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร ประกอบกับมาตรา ๑๕๕ แห่งพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๑ บัญญัติว่า “ผู้ใดล่วงรู้หรือได้มาซึ่งความลับของสถาบันการเงิน โดยเหตุที่มีอำนาจในการจัดการหรือเป็นพนักงาน และเปิดเผยความลับนั้นใน

คำสั่ง ที่ สค ๐๓๐/๒๕๖๒

ประการที่น่าจะก่อให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลอื่นหรือประชาชน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ” นอกจากนี้การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของลูกค้าของ ธนาคารกรุงไทยฯ อาจกระทบต่อการประกอบธุรกิจของธนาคารได้

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการ แผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์ คือ บัญชีเงินฝาก ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ของนาย ข. หรือค. หรือง. กรณีนี้มีประเด็นต้องวินิจฉัยเบื้องต้นว่า ผู้อุทธรณ์เป็นผู้ทรงสิทธิตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หรือไม่ เห็นว่า รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๔๑ (๒) บัญญัติว่า “บุคคลและชุมชนย่อมมีสิทธิได้รับทราบและเข้าถึงข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะในครอบครองของหน่วยงานของรัฐตามที่กฎหมายบัญญัติ” ประกอบกับการมีพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งเป็นกฎหมาย ที่ประกาศใช้โดยมีเจตนารมณ์เพื่อให้ประชาชนมีโอกาสอย่างกว้างขวางในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร เกี่ยวกับการดำเนินการต่าง ๆ ของรัฐ โดยในมาตรา ๑๑ กำหนดว่า “บุคคลใดขอข้อมูลข่าวสารอื่นใด ของราชการ และคำขอของผู้นั้นระบุข้อมูลข่าวสารที่ต้องการในลักษณะที่อาจเข้าใจได้ตามสมควร ให้หน่วยงานของรัฐผู้รับผิดชอบจัดหาข้อมูลข่าวสารนั้นให้แก่ผู้ขอ...” ซึ่งคำว่าบุคคลใดตามมาตรา ๑๑ นี้ เมื่อพิจารณาตามเจตนารมณ์ของกฎหมายแล้ว หมายถึง บุคคลธรรมดาที่มีสัญชาติไทย นิติบุคคล หรือเอกชนที่มีสัญชาติไทย คนต่างด้าวที่มีถิ่นที่อยู่ถาวรในประเทศไทย และเจ้าหน้าที่ของ รัฐที่ถูกกระหนาบสิทธิโดยตรงขอข้อมูลข่าวสารเพื่อปกป้องสิทธิของตน แต่ไม่หมายความรวมถึง เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือหน่วยงานของรัฐ ที่ขอข้อมูลข่าวสารไปเพื่อการปฏิบัติหน้าที่ราชการตามปกติ เนื่องจากกฎหมายนี้เป็นกฎหมายที่บัญญัติขึ้นเพื่อวางหลักเกณฑ์ความสัมพันธ์ระหว่างประชาชนกับ หน่วยงานของรัฐในเรื่องของการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของราชการ เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่าผู้อุทธรณ์ เป็นปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น โดยเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ได้รับมอบหมายจาก คณะกรรมการการเลือกตั้งให้ฟ้องคดีต่อศาลเพื่อเรียกให้ผู้กระทำการฝ่าฝืนมาตรา ๕๖ แห่ง พระราชบัญญัติว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕ หรือผู้ที่ถูก เพิกถอนสิทธิเลือกตั้งต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการจัดการเลือกตั้งใหม่ และให้มีอำนาจ ดำเนินการบังคับคดีให้เป็นไปตามคำพิพากษาของศาลได้จนเสร็จการ ซึ่งกรณีดังกล่าวเป็นการใช้ อำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๕๐ ประกอบพระราชบัญญัติว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕ ในการขอข้อมูลข่าวสารต่อธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐ ประเภทหนึ่ง เพื่อสืบทรัพย์บังคับคดีให้ทางราชการได้รับการชำระหนี้ตามกฎหมาย เป็นการใช้อำนาจหน้าที่ตามกฎหมายในฐานะที่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ มิใช่ในฐานะประชาชนหรือเอกชน จึงมิใช่ผู้ทรงสิทธิตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งการขอข้อมูล ข่าวสารระหว่างหน่วยงานของรัฐด้วยกันมีลักษณะเป็นความสัมพันธ์ในทางการบริหารราชการ ต้องใช้กลไกการบริหารของภาครัฐ ซึ่งมีกฎหมาย ระเบียบแบบแผน และธรรมเนียมปฏิบัติ

คำสั่ง ที่ สค ๐๓๐/๒๕๖๒

ทางราชการตามที่มีกฎหมายกำหนด เมื่อผู้อุทธรณ์มิใช่ผู้ทรงสิทธิตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสาร
ของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ คณะกรรมการวินิจฉัยฯ จึงไม่มีอำนาจรับเรื่องอุทธรณ์ไว้พิจารณาวินิจฉัยได้

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสาร
ของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหาร
ราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย จึงมีคำสั่งไม่รับอุทธรณ์นี้ไว้พิจารณา และจำหน่ายออกจาก
สารบบอุทธรณ์

พลเอก ประยุทธ์ เมฆวิชัย	หัวหน้าคณะที่ ๔
นายศิริวัฒน์ ทิพย์ธราดล	กรรมการ
รองศาสตราจารย์มานิตย์ จุมปา	กรรมการ
นางสาวอัมพวัน เจริญกุล	กรรมการ
นายสมชาย อัสวเสรณี	กรรมการ
นายเปี่ยมศักดิ์ คุ้มอินทร์	กรรมการผู้รับผิดชอบสำนวนอุทธรณ์
สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ	วันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๒